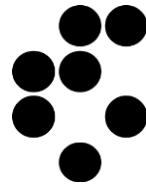

Dnevi stereoskopije / Days of Stereoscopy

V organizaciji Stereoskopskega društva Ljubljana in Instituta Jožef Stefan
In organisation of Stereoscopic Society of Ljubljana and J. Stefan Institute

Sobota in nedelja, **7. in 8. novembra 2015** / Saturday and Sunday, **7. and 8. November 2015**

Institut Jožef Stefan, Jamova 39, Ljubljana

Predavalnica je v prvem nadstropju upravne stavbe na koncu parkirišča / Main Lecture Hall

Vljudno vabljeni na prireditev, vstop je prost / Free entrance

Sobota ob 17:00 / Saturday at 17:00 (5PM)

Avtor / Author	Naslov / Title	Dolžina (min) Length (min)
Gunther and Verena Peschke	Life is (not) all roses and honey / Življenje ni (samo) med in cvet	14
Damir Vrančić in Majda Rebernik	Bavarian forest / Bavarski gozd	6
John Klooster	Namibie / Namibija	11
Robert van den Brink	Frozen fire / Zamrznjeni ogenj	1
Peter Gedei	Aftermath / Opustošenje	5
Seckin Tercan	Thracians / Tračani	4,5
Franci Tajnik	Armenija 2015 / Armenia 2015	9
Gert-Jan Wolkers	Forza Venezia!	2

Pavza / Pause (10 minut/minutes)

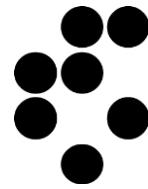
Sobota ob 18:20 / Saturday at 18:20 (6:20PM)

Avtor / Author	Naslov / Title	Dolžina (min) Length (min)
Max Pow	NZ Northland trip / Izlet na Northland (NZ)	5
Damir Vrančić	A touch of Kyoto / Dotik Kyota	8,5
Gert-Jan Wolkers	National military museum / Državni vojaški muzej	3
Matija Vidmar	Čez Krstenico in Laz / Crossing Krstenica and Laz	3,5
Robert van den Brink	Zierikzee bij nacht / Zierikzee ponoči	2
Franci Tajnik	Gruzija 2015 / Georgia 2015	9
Job van de Groep	Magic moment / Čarobni trenutek	3,5
Vladimir Assejev, Matjaž Podjed in Matija Vidmar	Z grofico Kozel v Saški Švici / In Saechische Schweiz with Countess Cosel	5,5
Gisela Will	Keystone re-creation project / Poustvarjanje projekta Keystone	9,5
Gert-Jan Wolkers	Colours of Burano / Barve Burana	1
Damir Vrančić	ISU CODE SLO	12

Dnevi stereoskopije / Days of Stereoscopy

V organizaciji Stereoskopskega društva Ljubljana in Instituta Jožef Stefan
In organisation of Stereoscopic Society of Ljubljana and J. Stefan Institute

Nedelja ob 17:00 / Sunday at 17:00 (5PM)

Avtor / Author	Naslov / Title	Dolžina (min) Length (min)
Damir Vrančić	Impressions from Busan and surroundings / Vtisi iz Busana in okolice	13
Job van de Groep	Adjust again / Ponovno uredi	2,5
Matija Vidmar	Črna prst	4
SeungHyun Lee	My dream / Moje sanje	12
Matija Perne	Muzej ameriške umetnosti "Crystal Bridges" / American art museum "Crystal Bridges"	4
Max Pow	Geothermal wonders of Rotrua / Geotermalna čudesna Rotrua	6,5
Milan Korbar	Islandija - 100 let volilne pravice za ženske / Iceland – 100 years of voting rights for women	6,5
Gert-Jan Wolkers	The rising tide / Plima	2

Pavza / Pause (10 minut/minutes)

Nedelja ob 18:20 / Sunday at 18:20 (6:20PM)

Avtor / Author	Naslov / Title	Dolžina (min) Length (min)
Matija Vidmar	Koren	1,5
Franci Tajnik	Sirijski - bilo je nekoč / Syria – once upon a time	9
Gert-Jan Wolkers	Memento Mori	1,5
Damir Vrančić	Vtisi iz Gradca / Impressions from Graz	3,5
Gert-Jan Wolkers	1453	3
Hannes Wirth	Andalusia / Andaluzija	15,5
Kurt Bauer	Debrecen	10

Stereoskopija, kaj je to?

Stereoskopija (stereofotografija ali 3D-fotografija), ki je tako stara kot fotografija sama, saj segajo njeni začetki v 40-ta leta 19. stoletja in ima v našem času le skromno vlogo na področju fotografije, je edina fotografska tehnika, ki ustreza naravnemu načinu gledanja z obema očesoma - zaznavanju prostora. Je najlepša oblika fotografije, saj lahko angažirani fotograf z njeno pomočjo zajame tako enostavno kot tudi zelo učinkovito metodo predstavitve: 3D - ali prostorsko sliko. Ljubiteljsko je stereofotografija omejena le na ožji krog poznavalcev, trdno pa je-zasidrana v tehniki in znanosti. Ni primerja niti za tiste, ki samo pritiskajo na sprožilec fotoaparata, niti za fotografje, ki bi radi posnemali "moderne" umetnike. Grobozrnate, zmazane in neostre slike v stereofotografiji iz očesno-psiholoških vzrokov ne sme biti. Umetniške ambicije morajo v 3D-fotografiji drugače zaživeti in se udejaniti. Določena čvrsta pravila, ki presegajo čisto fotografijo, morajo biti v stereofotografiji tako ali drugače izpolnjena prej kot stereofotografija nastane. Še posebej zato, ker mora biti slika brez napak, ki ovirajo njen gledanje.

Kaj razumemo pod pojmom stereoskopija?

Iz "stereofonije" poznamo "prostorsko poslušanje". "Stereoskopija" pa pomeni "prostorsko gledanje". Svet okoli nas opazujemo z dvema očesoma. Levo oko gleda malo z leve, desno oko pa malo z desne v smer gledanja. Zaradi tako nastale majhne spremembe v perspektivi, nastajajo razlike med slikama levega in desnega očesa, ki ju možgani združijo v zaznavanje globine prostora. Če pogledate n.pr. v drevesno krošnjo z enim očesom, težko razložite v množici listov, kateri list je spredaj in kateri zadaj. Čim pa odprete še drugo oko, se pojavi zaznavanje prostorske globine.

Snemanje stereoskopskih slik

Za stereofotografijo potrebujemo torej dve (delni) slike, imenovani tudi polsliki, po eno za vsako oko. Najlažje naredimo te posnetke s fotografsko 3D-kamerico (fotoaparat z dvema objektivoma v razdalji oči). Za začetne poizkuse zadostujeta dve enaki kamери, nameščeni druga poleg druge (pokončno, da razdalja med objektivi ne preseže razdalje med očmi, nikakor pa ne nad 100 mm). Kamери hkrati sprožimo ali pa uporabimo eno kamero na drsniku, ki omogoča premikanje kamere horizontalno za cca 65 mm in fotografiramo delni sliki eno za drugo. Pri postopku s premikanjem kamere lahko posnamemo samo motive, v katerih se nič ne premika (tudi ne n.pr. oblaki, razen če je premik zelo hiter, oblaki pa skoraj mirajoči).

Upoštevati moramo nekaj pomembnih osnovnih pravil

- Najbližja točka v motivu (najbliže ležeči objekt na sliki) ne sme biti bliže kot 2,5 - 3m, oziroma mora biti oddaljena za najmanj 30-50 kratno razdaljo med objektivoma.
- Podrobnosti, ki oblikujejo globino se morajo nahajati v razdalji do približno 5 - 15 m.
- Paziti je treba, da globinska ostrina zajame ves posnetek, zaradi česar moramo ustrezno zapreti zaslонko (izjeme seveda tudi tu potrjujejo pravilo),
- Med levo in desno polsliko ne sme biti napak v višini ali nagibov. Libela, ki jo nataknemo na fotoaparat nam je pri tem lahko v veliko pomoč. Tovrstne napake lahko delno popravimo s programskim paketom StereoPhoto Maker.
- Če fotografiramo tako, da premikamo fotoaparat, se umetni svetlobni vir ne sme premikati.

Kako opazujemo stereoskopske slike

Da lahko opazujemo stereoskopske posnetke, moramo posredovati levo polsliko levemu očesu, desno pa desnemu, To lahko storimo na več načinov:

- Za slike na papirju, če niso večje od 65 x 65 mm, postavimo oči vzporedno, tako da gleda vsako oko svojo polsliko. Če so slike večje potrebujemo za opazovanje posebne vizorje.
- Levi in desno sliko projiciramo skozi pravokotno postavljeni polarizacijski filtri na metalizirano platno, ki ne depolarizira svetlobe in slike opazujemo s pomočjo očal z enako postavljenima filtromi.
- S pomočjo 3D televizorja ali monitorja

V Sloveniji goji ljubiteljsko stereoskopijo Stereoskopsko društvo Ljubljana s sedežem na Tržaški cesti 51A v Ljubljani. Vsakdo, ki bi se želel ukvarjati s stereoskopijo je dobrodošel v klubu. Stereoskopsko društvo Ljubljana ima sestanke vsak prvi petek v mesecu ob 18. uri na Jamovi cesti 39 na Institutu Jožef Stefan (telefon: 01/4773-732). Društvo je tudi včlanjeno v ISU (International Stereoscopic Union) - Mednarodno stereoskopsko zvezo, ki ima svoje kongrese vsaki dve leti in združuje vse nacionalne zveze in društva, ki jih ima veliko držav sveta (samo nemška DGS združuje 16 klubov in ima letne kongrese). Avgusta leta 2013 je Društvo gostilo Svetovni stereoskopski kongres v Ljubljani.